

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-T
Datum: 10. juli 2008.
Original: engleski

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsedavajući
sudija Ali Nawaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 10. jula 2008.

TUŽILAC

protiv

**MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

**JAVNO S
POVERLJIVIM I EX PARTE DODATKOM A
I POVERLJIVIM DODATKOM B**

**ODLUKA PO OJDANIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU U KRAĆEM TRAJANJU**

Tužilaštvo

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Vlada Republike Srbije

Vlada Holandije

Branioци optuženog

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

Prevod

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje tekstu: Međunarodni sud) rešava po poverljivom "Zahtevu generala Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti" od 28. maja 2008. (dalje u tekstu: Zahtev) i ovim donosi svoju odluku u vezi s tim.

I. Kratak istorijat postupka

1. Dana 5. decembra 2006. godine Veće je odbilo zajednički zahtev šestorice optuženih za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze.¹ Žalbeno veće je ovu odluku potvrdilo.²
2. Dana 22. maja 2007. godine Veće je odbilo zahtev optuženog Dragoljuba Ojdanića (dalje u tekstu: optuženi) za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze, konstatovavši, između ostalog, da on nije pokazao da su se okolnosti koje su dovele do odbijanja njegovog zahteva u decembru 2006. u toj meri izmenile da bitno utiču na pristup koji je Veće zauzelo u to vreme.³ Dana 4. jula 2007. godine Veće je odobrilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju zbog njegovih porodičnih prilika.⁴ Dana 11. jula 2007. godine dežurni sudija Međunarodnog suda odobrio je zahtev optuženog za izmenu adrese u Beogradu na koju je trebalo da bude privremeno pušten na slobodu.⁵
3. Dana 7. decembra 2007. godine Veće je odbilo zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju.⁶
4. Dana 29. aprila 2008. godine Ojdanićeva odbrana je zatražila privremeno puštanje na slobodu u u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti, na osnovnu nedavne medicinske dijagnoze.⁷ Veće je 2. maja 2008. primenilo svoje diskreciono ovlašćenje i odobrilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, konstatujući da su kriterijumi

¹ Odluka po zajedničkom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze, 5. decembar 2006.

² *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006.

³ Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 22. maj 2007, par. 11.

⁴ Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 4. jul 2007, par. 8 (javno s poverljivim dodatkom).

⁵ Poverljivi nalog o izmeni Odluke po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu od 4. jula 2007, 11. jul 2007.

⁶ Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. decembar 2007, par. 11 (javno s poverljivim dodatkom).

⁷ Zahtev generala Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 29. april 2008, par. 6, Dodatak A (javno s poverljivim dodatkom).

Prevod

predviđeni u pravilu 65(B) Pravilnika ispunjeni i da je primereno da se optuženi privremeno pusti na slobodu pod strogo kontrolisanim uslovima, uključujući dvadesetčetvoročasovno praćenje.⁸

3. To je proceduralni kontekst u kom će Veće sada razmotriti argumente strana u postupku.

II. Argumenti

A. Zahtev

6. Optuženi u Zahtevu traži privremeno puštanje na slobodu u trajanju od 40 dana (od 10. jula do 20. jula) iz humanitarnih razloga, na osnovu nedavne medicinske dijagnoze na koju se pozvao u svom prethodnom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu od 29. aprila 2008.⁹ Optuženi ovo privremeno puštanje na slobodu takođe povezuje s pripremanjem svog završnog pretresnog podneska.¹⁰ Optuženi dalje tvrdi da se u potpunosti pridržavao svih ranijih naloga u vezi s privremenim puštanjem na slobodu, da njegovo ponašanje u prošlosti pokazuje da ne postoji rizik njegovog bekstva i da garancije Vlade Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija) govore u prilog njegovom puštanju na slobodu¹¹ i prilaže ličnu garanciju da će, ako bude privremeno pušten na slobodu, poštovati sve naloge Veća i vratiti se na završetak suđenja.¹² Na kraju, optuženi se poziva na pretpostavku nevinosti koja je ugrađena u Statut Međunarodnog suda i tvrdi da bi, kao opšte pravilo, optuženi trebalo da budu na slobodi do donošenja konačne presude na suđenju.¹³

7. Pretresno veće je primilo garancije Srbije, kojima ona potvrđuje da će poštovati sve naloge koje Već bude donelo u vezi s privremenim puštanjem optuženog na slobodu.¹⁴ Holandija, u svojstvu zemlje domaćina i ograničavajući se na praktične posledice vezane za

⁸ Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 2. maj 2008, par. 19 (javno s poverljivim dodatkom).

⁹ Poverljivi *corrigendum* "Zahteva generala Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti", 29. maj 2008.

¹⁰ Zahtev, par. 6.

¹¹ Zahtev, par. 9-10.

¹² Lična garancija generala Ojdanića u vezi sa Zahtevom za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 20. maj 2008.

¹³ Zahtev, par. 11.

¹⁴ Poverljiva dopuna zahteva Dragoljuba Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, Garancije Vlade Republike Srbije, 2. jun 2008, par. 1.

Prevod

takvo privremeno puštanje na slobodu, izjavljuje da nema prigovora na privremeno puštanje na slobodu ovog optuženog.¹⁵ U ovim okolnostima, Veće je mišljenja da je i Srbiji i Holandiji data mogućnost da se izjasne po ovom pitanju.

B. Odgovor

8. Tužilaštvo je 3. juna 2008. godine dostavilo svoj Odgovor, u kom izražava svoje bojazni u vezi s tim da su nedavni politički događaji u Srbiji oslabili pouzdanost garancija, a konkretno s činjenicom da Srbija trenutno nema vladu i da postoji mogućnost da bude formirana nova vlada koja će odbijati da saraduje sa MKSJ. Tužilaštvo takođe izražava bojazan u vezi s nedavnim hapšenjem zaposlenih na Vojno-medicinskoj akademiji zbog falsifikovanja zdravstvenih dokumenata, kao i zbog mogućnosti da se utvrdi da je optuženi nesposuban za povratak u Hag, ukoliko zatraži lečenje u Srbiji.¹⁶

9. Tužilaštvo izražava generalno protivljenje privremenom puštanju na slobodu bilo kojeg od šestorice optuženih u ovoj fazi postupka.¹⁷ Iako je svesno postojanja presedana za ograničeno i strogo kontrolisano puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti ukoliko se ubedljivo pokaže da postoje vanredne ili posebne okolnosti, što predstavlja pitanje koje je najbolje prepustiti slobodnoj oceni Veća, tužilaštvo tvrdi da okolnosti iznete u Zahtevu nisu dovoljne da opravdaju puštanje optuženog na slobodu.¹⁸ Kako tvrdi tužilaštvo, od poslednjeg privremenog puštanja na slobodu nije došlo ni do kakve promene okolnosti koja bi opravdavala još jedno, a ne postoje ikakve naznake o tome da u PJUN-u ne postoje valjani uslovi za praćenje zdravstvenog stanja optuženog.¹⁹

10. U slučaju da Veće odobri puštanje na slobodu, tužilaštvo traži od Veća da "razmotri određivanje elektronskog nadzora *i/ili* dvadesetčetvoročasovnog policijskog nadzora" nad optuženim.²⁰

¹⁵ Dopis zamenika direktora Protokola holandskog Ministarstva spoljnih poslova, od 3. juna 2008.

¹⁶ Poverljivi odgovor tužilaštva na Zahtev generala Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 3. jun 2008. (dalje u tekstu: Odgovor), par. 5-9.

¹⁷ Odgovor, par. 5.

¹⁸ Odgovor, par. 10.

¹⁹ Odgovor, par. 11-12.

²⁰ Odgovor, par. 14.

Prevod

11. Najzad, tužilaštvo na osnovu pravila 65(E) traži odlaganje izvršenja eventualne odluke da se Zahtev odobri.²¹

C. Replika i Dopuna

12. Optuženi je 9. juna 2008, nakon što mu je dato odobrenje,²² uložio Repliku, u kojoj se bavi argumentima tužilaštva u vezi s kredibilitetom Srbije, tvrdnjama u vezi s Vojnomedicinskom akademijom, nepromenjenim okolnostima i traženim pravnom sredstvom. Kada je reč o kredibilitetu Srbije, optuženi tvrdi da tužilaštvo pogrešno prikazuje činjenice u vezi s političkom klimom u Srbiji i ukazuje na ustavan karakter vlasti u Srbiji i rezultate nedavnih izbora.²³ On takođe ukazuje na nedavno hapšenje Ljubiše Petkovića od strane Srbije, u skladu s nalogom Međunarodnog suda od 13. maja 2008.²⁴ Optuženi je 11. juna 2008. dostavio Dopunu replike, u kojoj ukazuje na hapšenje Stojana Župljanina od strane srpskih vlasti 11. juna 2008. godine kao na primer opredeljenja Srbije za saradnju sa Međunarodnim sudom.²⁵

13. U vezi s navodima tužilaštva o Vojnomedicinskoj akademiji, optuženi tvrdi da nedavni događaji nemaju nikakve veze s njim i da on tamo ide samo radi lečenja.²⁶ S obzirom na svoje stanje, optuženi ponovo potvrđuje da nema nikakvog rizika njegovog bekstva. Odgovarajući na tvrdnju tužilaštva da se okolnosti nisu nimalo promenile, optuženi ponovo ukazuje na svoje trenutno zdravstveno stanje.²⁷ Najzad, optuženi je promenio datume za period u kom traži privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju.²⁸

D. Corrigendum

²¹ Odgovor, par. 15.

²² Odluka o zahtevu Ojdanićeve odbrane za odobrenje da podnese repliku, 6. jun 2008. (dalje u tekstu: Replika).

²³ Poverljiva replika na Odgovor tužilaštva na Zahtev za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 9. jun 2008. (dalje u tekstu: Replika), par. 4–10.

²⁴ Replika, par. 8.

²⁵ Poverljiva dopuna Ojdanićeve replike na Odgovor tužilaštva na Zahtev za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 11. jun 2008, par. 2–4.

²⁶ Replika par. 11–14.

²⁷ Replika, par. 15–16.

²⁸ Replika, par. 18.

Prevod

14. Ojdanićeva odbrana je 3. jula 2008. dostavila *Corrigendum* u kom je dodatno preinačila datume za period u kom traži privremeno puštanje na slobodu zbog nedavnih događaja.

III. Merodavno pravo

15. Na osnovu pravila 65(A), optuženi koji se nalazi u pritvoru ne može biti privremeno pušten na slobodu izuzev po nalogu sudskog veća. Shodno pravilu 65(B), veće može odobriti privremeno puštanje na slobodu samo ako se uveri da će se optuženi, ako bude pušten na slobodu, pojaviti na suđenju i da neće predstavljati opasnost za bilo koju žrtvu, svedoka ili neko drugo lice, nakon što zemlji domaćinu i državi u koji optuženi traži da bude pušten na slobodu dâ mogućnost da se izjasne.²⁹ Ukoliko jedan od kriterijuma propisanih pravilom 65(B) nije ispunjen, veće mora da uskrati privremeno puštanje na slobodu i ne mora da razmatra druge uslove.³⁰

16. Prilikom odlučivanja o tome da li su uslovi iz pravila 65(B) ispunjeni, veće mora razmotriti sve one relevantne faktore za koje bi se od razumnog veća očekivalo da ih uzme u obzir pre donošenja odluke. Veće zatim mora dati obrazloženo mišljenje u kom će navesti svoj stav o tim relevantnim faktorima.³¹ Koji su to relevantni faktori, kao i to koju im težinu treba pridati, zavisi od konkretnih okolnosti svakog slučaja.³² Ovo zbog toga što odluke po zahtevima za privremeno puštanje na slobodu sadrže mnoštvo činjenica, a slučajevi se razmatraju na pojedinačnoj osnovi u svetlu konkretnih ličnih prilika svakog optuženog.³³ Veće je obavezno da proceni ove okolnosti u svetlu njihovog postojanja ne samo u vreme donošenja

²⁹ *Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na Odluku Pretresnog veća kojom se odbija njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006, par. 6.

³⁰ *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-AR65.1, Odluka po žalbi odbrane na Odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Sredoja Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 16. april 2007, par. 6, 23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 6.

³¹ *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženog Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

³² *Ibid.*

³³ *Tužilac protiv Boškenskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog veća kojom se odbija zahtev Johana Tarčulovskog za privremeno puštanje na slobodu, 4. oktobar 2005, par. 7.

Prevod

odluke o privremenom puštanju na slobodu nego takođe, u onoj meri u kojoj se to može predvideti, i u vreme očekivanog povratka optuženog na Međunarodni sud.³⁴

17. Pravilo 65(B), koje uređuje privremeno puštanje na slobodu tokom suđenja, uopšte ne pominje razloge saosećajnosti ili humanitarne razloge. Međutim, praksa Međunarodnog suda potvrđuje da veća uživaju određenu meru diskrecije prilikom razmatranja zahteva na osnovu pravila 65 u slučajevima kada razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi mogu da dopuste privremeno puštanje na slobodu u nešto kraćem trajanju.³⁵

18. Značajno je to da ukoliko neki optuženi podnosi zahtev za privremeno puštanje na slobodu nakon što mu je odbijen prethodni zahtev, "dotični optuženi ima obavezu da uvjeri pretresno vijeće da je došlo do promjene okolnosti koja bitno utiče na pristup koji je ono usvojilo u ranijim odlukama u vezi s privremenim puštanjem na slobodu istog optuženog".³⁶

IV. Diskusija

³⁴ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

³⁵ Vidi Odluku po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007, par. 7–11; vidi takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007, par. 5 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*); *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Balaja na slobodu radi prisustva pomenu za njegovog brata i obeležavanja tradicionalnog perioda žalosti, 1. septembar 2006, str. 1; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku, 5. maj 2006, str. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje na slobodu Haradina Bale radi prisustva pomenu za kćerku, 20. april 2006, str. 2; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po molbi odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića, 23. mart 2005, par. 15; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vrijeme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004, par. 20; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Darija Kordića za privremeno puštanje na slobodu, 19. april 2004, par. 8–12.

³⁶ Odluka u predmetu *Popović*, par. 12.

Prevod

19. Veće je pažljivo razmotrilo sve argumente u vezi s ovom stvari i uzelo u obzir sve relevantne faktore koji utiču na pitanje privremenog puštanja na slobodu.

A. *Nedavni presedan*

20. Veće smatra korisnim da dole ukratko prodiskutuje nedavnu odluku Žalbenog veća u predmetu *Prlić i drugi* kojom je poništeno odobrenje za privremeno puštanje petorice optuženih od strane Pretresnog veća u tom predmetu. Žalbena veće je (u relevantnom delu) konstatovalo sledeće:

19. Žalbena vijeće zaključuje da je Pretresno vijeće napravilo prepoznatljivu grešku tako što je propustilo da izričito razmotri pitanje utjecaja svoje Odluke na osnovu pravila 98bis prilikom odobravanja privremenog puštanja na slobodu. Donijevši odluku da odobri privremeno puštanje optuženih na slobodu, Pretresno vijeće se u suštini oslonilo na činjenicu da su oni poštovali uslove određene ranijim odlukama Pretresnog vijeća o privremenom puštanju na slobodu. U tom smislu, uslovi propisani pravilom 65(B) Pravilnika nisu u pobijanim odlukama razmotreni u sadašnjem kontekstu postupka, a posebno u svjetlu predstojeće Odluke Pretresnog vijeća na osnovu pravila 98bis.
20. Žalbena vijeće smatra da je promjena okolnosti koju u ovom slučaju predstavlja Odluka na osnovu pravila 98bis dovoljno značajna da iziskuje da Pretresno vijeće ponovo i izričito razmotri pitanje rizika od bijega optuženih, u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika. Značajno je da je Pretresno vijeće iznijelo sljedeće mišljenje: "[P]retresno vijeće koje razumno postupa moglo bi zaključiti da je u periodu na koji se odnosi Optužnica postojao udruženi zločinački poduhvat."
21. Žalbena vijeće dalje zaključuje da je Pretresno vijeće napravilo prepoznatljivu grešku tako što je zauzelo stav da se u slučaju Čorića, Praljka i Petkovića razlozi za puštanje na slobodu koje su optuženi naveli mogu okarakterisati kao humanitarni razlozi koji mogu opravdati odobravanje kratkog privremenog puštanja na slobodu. Što se tiče Stojića i Prlića, Pretresno vijeće je zauzelo stav da se Prlićev zahtjev da posjeti bolesnog oca i brata i Stojićev zahtjev da posjeti bolesnu suprugu, brata i roditelje mogu okarakterisati kao zahtjevi zasnovani na humanitarnim razlozima, pri čemu uopšte nije naznačilo koliku im je težinu pridalo. Međutim, Žalbena vijeće u vezi sa svim tim slučajevima zaključuje da razni razlozi za privremeno puštanje na slobodu koje su optuženi naveli nisu uvjerljivi u mjeri koja je dovoljna da bi opravdala primjenu diskrecionog prava Pretresnog vijeća u prilog odobravanju zahtjeva optuženih za puštanje na slobodu, posebno u svjetlu Odluke na osnovu pravila 98bis. U skladu s tim, Žalbena vijeće zaključuje da okolnosti ovog predmeta upućuju na to da je pretresno vijeće koje ispravno primjenjuje svoje diskreciono pravo moralo odbiti zahtjeve za privremeno puštanje na slobodu.³⁷

Žalbena veće je stoga zaključilo da je Veće u predmetu *Prlić* pogrešilo jer nije ponudilo nikakvu naznaku o tome koliku težinu je pridalo opravdanjima za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga. Žalbena veće je zatim zaključilo da ova različita opravdanja nisu bila dovoljno ubedljiva, naročito imajući u vidu odluku na osnovu pravila 98bis, da opravdaju primenu diskrecionog ovlašćenja pretresnog veća u prilog davanju odobrenja za

Prevod

privremeno puštanje optuženih na slobodu bez navođenja ikakvih naznaka o tome koliku težinu im je pridalo. Ovo Veće ne tumači odluku u predmetu *Prlić* kao pravni zaključak *per se* o tome da privremeno puštanje na slobodu posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis mora uvek da bude odbijeno, pod uslovom da Veće razmotri i odvagne sve faktore relevantne za zahtev za privremeno puštanje na slobodu.

21. Još kasnije, Žalbeno veće u predmetu *Prlić i drugi* je konstatovalo sledeće:

Kada je riječ o humanitarnim razlozima koji su dovoljni da opravdaju privremeno puštanje na slobodu, Žalbeno vijeće napominje da razvoj prakse Međunarodnog suda implicira da se zahtjev za privremeno puštanje na slobodu podnesen u kasnoj fazi postupka, a posebno nakon okončanja dokaznog postupka tužioca, odobrava samo ukoliko postoje uvjerljivi humanitarni razlozi ... Stoga, privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima...³⁸

Veće je pažljivo razmotrilo i primenilo ovaj zaključak Žalbenog veća prilikom procene sledećih prilika optuženog koje su navedene u Zahtevu.

B. Relevantni faktori

22. Veće, u određenoj meri, deli zabrinutost tužilaštva u vezi s garancijama Srbije. Štaviše, Veće je nedavno imalo priliku da od predsednika Međunarodnog suda zatraži da Srbiju prijavi Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija zbog nesaradnje u obezbeđenju prisustva svedoka; na sreću, posle toga su preduzete mere za davanje iskaza svedoka. Uprkos istorijatu svojih odnosa s Međunarodnim sudom, Srbija tokom poslednjih nekoliko godina nije nikada propustila da obezbedi povratak optuženih u ovom predmetu. Pored toga, hapšenje od strane Srbije lica koja su navodno umešana u događaje oko Vojnomedicinske akademije po svemu sudeći ukazuje na to da Srbija ulaže napore da iskoreni elemente koji bi mogli da ugroze hapšenje i povratak optuženih. Veće napominje da nedavni događaji u Srbiji otklanjaju bojazni tužilaštva u vezi s nepostojanjem tamošnje vlade. Veće takođe ima u vidu konkretne mere nadzora nad optuženim koje će uvesti Srbija i koji se detaljno navode dole. U ovim konkretnim

³⁷ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008. (fusnota izostavljene).

³⁸ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008", 21. april 2008, par. 17 (fusnota izostavljena); *ali vidi Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6, Obrazloženje odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na "Odluku po zahtjevu optuženog Pušića za privremeno puštanje na slobodu" donesene 14. aprila 2008, 23. april 2008, par. 15.

Prevod

okolnostima Veće stoga izražava spremnost da se pouzda u pomoć Srbije u preduzimanju mera za povratak optuženog i obezbeđenje da on za vreme privremenog boravka na slobodi ne ugrožava žrtve, svedoke ili druga lica.

23. [Vidi poverljivi i *ex parte* dodatak]

24. [Vidi poverljivi i *ex parte* dodatak]

25. [Vidi poverljivi i *ex parte* dodatak]

26. [Vidi poverljivi i *ex parte* dodatak]

27. Na osnovu uverljivih humanitarnih razloga navedenih u Zahtevu (kao i garancija Srbije), Veće smatra da bi bilo primereno da se optuženi privremeno pusti na slobodu u kraćem trajanju, pod strogo kontrolisanim uslovima, uključujući dvadesetčetveročasovni nadzor. Srbija je nedavno izjavila Veću da njena primena naloga Veća o dvadesetčetvoročasovnom nadzoru uključuje sledeće:

- (a) da u pratnji optuženog sve vreme budu dva policajca.
- (b) da se optuženom ne dopusti da se bilo gde kreće bez ova dva policajca.
- (c) da dva policajca sve vreme budu ispred stana optuženog, kako bi se obezbedilo da on ne napušta te prostorije.
- (d) da policajci sve vreme budu spremni da optuženog liše slobode u slučaju pokušaja bekstva ili nepridržavanja nekog od uslova utvrđenih u ovoj Odluci.³⁹

³⁹ Podnesak Republike Srbije u vezi s Nalogom Pretresnog veća od 18. marta 2008, 20. mart 2008.

Prevod

Veće se uverilo da je gorenavedeno tumačenje naloga Veća o dvadesetčetveročasovnom nadzoru, kao i drugih uslova utvrđenih u donjem Nalogu, dovoljno da garantuje da će se optuženi vratiti na suđenje i da neće ugrožavati žrtve, svedoke ili druga lica. Ti aranžmani su takođe u skladu sa zahtevom tužilaštva da Veće razmotri mogućnost da zatraži dvadesetčetveročasovnu pratnju za optuženog. Iz gorenavedenih razloga, Veće smatra da su kriterijumi iz pravila 65(B) ispunjeni i spremno je da primeni svoje diskreciono ovlašćenje da odobri privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga navedenih u Zahtevu. Veće će prilagoditi datume traženog privremenog puštanja na slobodu tako da oni budu u skladu sa nedavnim promenama u rasporedu suđenja.

28. Veće je uzelo u obzir činjenicu da je odbilo zahtev optuženog za donošenje oslobađajuće presude na osnovu pravila 98*bis* i konstatuje da ta činjenica ne preteže u odnosu na gorenavedene humanitarne faktore.

29. Veće napominje da je lekar PJUN-a potvrdio da je optuženi fizički sposoban za putovanje u Srbiju *i zatim natrag* u Hag kako bi prisustvovao nastavku suđenja. Ovo je dovoljno da umiri bojazni tužilaštva u ovom pogledu.

C. Zahtev za odlaganje

30. Predviđeno je da privremeno puštanje optuženog na slobodu počne osam dana posle donošenja ove odluke. Stoga, Veće konstatuje da odlaganje njenog izvršenja nije potrebno i da će tužilaštvo imati dovoljno vremena da uloži eventualnu žalbu.

V. Dispozitiv

31. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu člana 29 Statuta Međunarodnog suda i pravilima 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim delimično **ODOBRAVA** Zahtev i **NALAZE** sledeće:

- (a) Holandske vlasti će **u petak, 18. jula 2008. godine**, prebaciti Dragoljuba Ojdanića (dalje u tekstu: optuženi) na odgovarajući aerodrom u Holandiji.
- (b) Na odgovarajućem aerodromu optuženi će biti privremeno predat pod nadzor jednog zvaničnika Vlade Srbije (dalje u tekstu: Srbija), koji će u tu svrhu biti imenovan pre nego što optuženi bude pušten na slobodu, u skladu sa operativnim paragrafom (m) dole u tekstu, i koji će optuženog pratiti preostalo vreme

Prevod

- putovanja do njegovog boravišta, navedenog u poverljivom dodatku B uz ovu Odluku, i natrag.
- (c) Optuženog će na povratku pratiti isti imenovani zvaničnik Vlade Srbije, koji će ga predati pod nadzor holandskih vlasti na odgovarajućem aerodromu, a holandske vlasti će zatim prebaciti optuženog natrag u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija u Hagu.
 - (d) Za vreme trajanja privremenog boravka na slobodi, optuženi će se pridržavati sledećih uslova:
 - i. optuženi će se zadržati na adresama navedenim u poverljivom dodatku B ovoj Odluci;
 - ii. Srbija će obezbediti dvadesetčetveročasovni nadzor nad optuženim sve vreme dok traje njegov boravak u Srbiji; i
 - iii. optuženi će predati pasoš Ministarstvu pravde Srbije i on će tamo biti čuvan tokom njegovog privremenog boravka na slobodi.
 - (e) Pre odlaska iz Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija u Hagu optuženi će Ministarstvu pravde Holandije i sekretaru Međunarodnog suda dostaviti pojedinosti o maršruti svog putovanja.
 - (f) Optuženi neće ni na koji način kontaktirati saoptužene u ovom predmetu.
 - (g) Optuženi neće ni na koji način kontaktirati nijednu žrtvu ni potencijalnog svedoka niti će na njih uticati, odnosno, neće se ni na koji drugi način mešati u postupak pred Međunarodnim sudom ili u sprovođenje pravde.
 - (h) Optuženi neće o svom predmetu razgovarati ni s kim, uključujući sredstva javnog informisanja, izuzev sa svojim braniocem.
 - (i) Optuženi će nastaviti saradnju s Međunarodnim sudom i pridržavaće se svih daljih naloga ili odluka ovog Pretresnog veća u vezi sa privremenim puštanjem na slobodu.
 - (j) Optuženi će se strogo pridržavati svih uslova koje postave vlasti Srbije, neophodne da bi one mogle da ispoštuju svoje obaveze na osnovu ovog Naloga.

Prevod

- (k) Optuženi će se vratiti u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija u Hagu u **utorak, 12. avgusta 2008. godine.**
- (l) Optuženi će se strogo pridržavati svakog daljeg naloga Pretresnog veća kojim se izmene uslovi privremenog puštanja na slobodu ili kojim se ono ukine.
- (m) Vlada Srbije će na sebe preuzeti sledeće obaveze:
 - (i) **Imenovanje jednog zvaničnika Srbije** pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat i koji će optuženog pratiti od odgovarajućeg aerodroma u Holandiji do njegovog boravišta navedenog u poverljivom dodatku B ovoj Odluci i, čim to bude izvodljivo, **obaveštavanje Pretresnog veća i sekretara Međunarodnog suda o imenu tog zvaničnika.**
 - (ii) Obezbeđenje dvedesetčetvoročasovnog nadzora nad optuženim sve vreme njegovog boravka u Srbiji.
 - (iii) Obezbeđenje lične bezbednosti i zaštite optuženog dok traje njegov privremeni boravak na slobodi.
 - (iv) Obavezu da, na zahtev Pretresnog veća ili strana u postupku, obezbedi sva sredstva saradnje i komunikacije između strana u postupku i osigura poverljivost svih takvih komunikacija.
 - (v) Obavezu da obavesti Pretresno veće ukoliko optuženi na bilo koji način ne ispoštuje uslove iz ovog Naloga.
 - (vi) Obavezu da bez odlaganja uhapsi i pritvori optuženog ukoliko on prekrši bilo koji od uslova iz ovog Naloga.
 - (vii) Obavezu da, kada se optuženi vrati u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija u Hagu, **podnese pismeni izveštaj Pretresnom veću** u vezi s pridržavanjem odredbi ovog Naloga od strane optuženog.

32. Na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda da se konsultuje s Ministarstvom pravde Holandije o praktičnim aranžmanima za privremeno puštanje optuženog na slobodu i da optuženog zadrži u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija u Hagu dok Pretresno veće i sekretar ne budu obavješteni o imenu zvaničnika Vlade Republike Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat; i

Prevod

33. Na osnovu člana 29 Statuta Međunarodnog suda i pravila 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima ovog Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim **ZAHTEVA** od vlasti svih država kroz koje će optuženi putovati:

- (a) da optuženog drže pod nadzorom sve vreme koje provede u tranzitu na aerodromima na njihovoj teritoriji; i
- (b) da optuženog, ako pokuša da pobegne, uhapsu i pritvore do povratka u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija u Hagu.

34. Pretresno veće, na osnovu pravila 65(E) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, ovim **ODBIJA** zahtev tužilaštva za odlaganje izvršenja.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 10. jula 2008.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]